

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 5

*Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних
глобалізаційних та інтеграційних процесів”
м. Київ, МАУП, 10 жовтня 2012 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2013

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 9 від 31.10.12)*

Редакційна колегія:

*Подоляка А. М., д-р юрид. наук — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор*

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

**Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП “Видав-
О-72 ничий дім “Персонал”, 2010 —**

Вип. 5: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних глобалізаційних та інтегра-
ційних процесів”, м. Київ, МАУП, 10 жовт. 2012 р. / редкол.: А. М. Подоляка
(голов. ред.), М. Ф. Головатий (заст. голов. ред.), Н. М. Чернуха (заст. голов. ред.),
А. А. Ігнатченко (відп. ред.). — 2013. — 264 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних глобалізаційних та інтеграційних
процесів”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Украї-
ні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів,
а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

І. М. Найдьонов

Педагогічна практика фахівця-
магістра: проблеми, причини,
шляхи оптимізації 80

Т. І. Науменко

Психолого-педагогічні моделі
розумового розвитку дітей
раннього віку 88

І. Г. Павленко

Сучасні підходи щодо формування
толерантності майбутніх
учителів 93

С. В. Павлюк

Зміни визначальних впливів на
університети Європи 96

Л. О. Паславська

Традиції декоративно-ужиткового
мистецтва у сучасній
дизайн-освіті 99

С. Ф. Радзімовська

Інтеграційні процеси в освіті 103

В. В. Утвенко

Роль органів місцевого
самоврядування України
в управлінні освітніми
зкладами 107

О. В. Харченко

Особливості перекладу
стилістичних засобів, що пов'язані
з концептом “гроші” 112

Г. П. Щука

Етапи проведення порівняльно-
педагогічних досліджень
систем професійної туристської
освіти 119

В. В. Баєв

Формування професійних
компетенцій фахівців із
стандартизації та сертифікації
суб'єктів туристичної
індустрії 121

Н. В. Головач

Заходи полегшення професійної
адаптації студентів у вищому
навчальному закладі 128

Є. Ю. Гончаренко

Проблематика перекладу
реklamних текстів з німецької мови
українською в контексті вивчення
ділової іноземної мови 132

Д. Є. Денисенко, О. В. Мариненко

Необхідність викладання історичних
дисциплін на юридичних факультетах
майбутнім спеціалістам 136

О. А. Корман

Центри сімейного консультування,
як інструмент роботи з молоддю
та батьками 140

Г. А. Костенко-Костейчук,

М. А. Дегтяренко
Проблеми вітчизняної освіти
та Болонський процес 145

О. В. Котеньова, А. Ю. Батрак

Ефективність застосування
мультимедійних технологій
у процесі викладання правових
дисциплін у ВНЗ 148

Магеррамзаде Алібала

Саттар огли
Аналіз впливу сучасної світової
кризи на реальну економіку 151

О. М. Масловська

Роль мультимедіа ресурсів в Україні
як сучасний засіб навчання 158

І. О. Проценко

Трансформація інститутів
державної влади в контексті
проблем освітньої політики 163

С. І. Слободян, Л. Г. Крамаренко

PR в інноваційному розвитку як
суспільний престиж наукової
діяльності 167

О. М. МАСЛОВСЬКА*д-р філос. наук в галузі політології, доц.**Міжрегіональна Академія управління персоналом, м. Київ*

РОЛЬ МУЛЬТИМЕДІА РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ НАВЧАННЯ

Освіта у XXI столітті: шляхи розвитку, вип. 5, 2013, 158–162

У сучасному світі великого значення набуває якість науки й освіти, оскільки ці сфери визначають рівень розвитку держави в цілому. Визнання необхідності інтеграції нашої країни у світове співтовариство поставило перед освітою потребу дати відповідь на питання про здатність залучення України до зразків освітніх моделей європейських країн. Інтеграція української освіти до Болонського процесу не лише передбачає перебудову багатьох складових нашої системи навчання, а й має під собою глибоке ідеологічне підґрунтя. З огляду на це, слід також ставитися й до вимог Болонської декларації, розглядаючи їх не як “скеровану маніпуляцію”, а як можливість для розвитку національної системи освіти та науки.

Мультимедіа — це сучасна комп’ютерна інформаційна технологія, що дає змогу об’єднувати в одній комп’ютерній програмно-технічній системі текст, звук, відеозображення, графічне зображення та анімацію (мультиплікацію). Кожен із застосовуваних інформаційних компонентів має власні виражальні засоби та дидактичні можливості, спрямовані

на забезпечення оптимізації процесу навчання [3, 12].

Питання Болонського процесу в системі освіти України слід розглядати в контексті вдосконалення технологій навчання. Сучасна вища школа, перейнявшись цим питанням, звернула свої погляди на формальний бік запровадження кредитно-модульної системи, тобто почала роботу з розробки системи рейтингового оцінювання модулів. Але питання “наповнення” модулів конкретним змістом залишається без змін. Насамперед необхідно зрозуміти, що Болонський процес передбачає не лише формальні зміни системи, трансформації освітніх рівнів “бакалавр”-“магістр”, які тягнуть за собою зміни статусів різних навчальних закладів: технікумів, коледжів, інститутів тощо, а й упровадження європейських стандартів якості освіти. Розробка кредитно-модульної системи допоможе створити необхідну мотивацію в навчанні. Європейська освіта (мається на увазі вузівська) вузькоспеціалізована, тобто мотивація в навчанні формується, у першу чергу, розумінням необхідності здобути профе-

сію, бути конкурентоспроможним на ринку праці. Натомість перевантаженість наших студентів “фундаментальними” дисциплінами створює іншу мотивацію.

В Україні розвинулася система ліцензування і акредитації, перед якою тепер також мусять постати нові завдання щодо використання європейських стандартів якості (ENQA). Контроль якості повинен зосередитися не тільки на контролі навчального процесу, кадрів, науково-методичного забезпечення, матеріальної бази тощо, а й на визначенні рівня знань студентів, їхньої компетентності та спроможності задовольнити потреби сучасного ринку праці.

Сучасний світ динамічний, мобільний, тому молода людина краще реагує і відгукується на нове у навчанні, тобто на те, що відповідає реальності, сучасним тенденціям розвитку суспільства. Застосування нових засобів навчання змінює його форму. Комп’ютеризація навчального процесу здатна змінити його суть, але за умови, що комп’ютер використовується саме як засіб навчання, а не лише замість друкарської машинки чи для розваг. У сучасному бурхливому світі надшвидкостей доступ до інформації також має бути надшвидкісним. Комп’ютерні програми та інтернет-ресурси можна використовувати й під час навчальних занять. Дійсно, засіб змінює форму — лекція перетворюється на презентацію, екскурсію, дослід, спостереження тощо. Практичне заняття — презентація теми, проблеми, зорове чи слухове сприйняття інформації.

Інтерес до засобів навчання в Україні зростає. У працях І. І. Дриги, Л. С. Зазнобіної, І. М. Кошман, М. В. Ляховицького та інших розглядається застосування аудіовізуальних засобів навчання, у дослідженнях І. С. Олексійчука, О. І. Бахтіної, М. З. Грузмана — створення і впровадження комп’ютерно орієнтованих засобів навчання.

Перспективним шляхом удосконалення та оптимізації навчального процесу у вищій школі є використання мультимедійної системи. Теоретичні дослідження з проблеми інформатизації освіти дозволяють констатувати, що залучення комп’ютера до навчального процесу впливає на роль засобів навчання, що використовуються при викладанні того чи іншого предмета, а безпосереднє застосування інформаційних технологій реформує традиційну структуру навчального процесу, відсутність комплексного підходу до проблеми використання новітніх інформаційних технологій (далі НІТ) в освітніх цілях, недооцінка того, що застосування комп’ютера окремо від інших засобів навчання, поза спеціалізованим кабінетом, не може слугувати позитивним зрушенням в галузі підвищення ефективності процесу навчання, спричинило поширення практики використання комп’ютера як засобу, призначеного для подолання недоліків традиційної методики навчання. Таке часткове уявлення про можливості використання НІТ, зокрема комп’ютера, дискредитує саму ідею інформатизації освіти.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволив зробити висновки про те, що НІТ і, зокрема комп'ютер, потрібно розглядати лише як елемент системи засобів навчання. При цьому під системою засобів навчання розуміється сукупність взаємозв'язаних і взаємодіючих (у рамках методики їх використання) елементів і (або) компонентів, які утворюють певну цілісність, єдність. До них належать: автоматизація процесів обробки і передачі інформації; організація інформаційно-навчальної і експериментально-дослідницької діяльності; організація самостійної навчальної роботи тих, хто навчається [2, 57].

Система інформаційних засобів навчання забезпечується наявністю: програмно-методичного забезпечення, орієнтованого на підтримку процесу викладання певного навчального предмета (предметів) або курсу (курсів), яке повинне включати програмні засоби підтримки процесу викладання; інструментальні програмні засоби, що забезпечують можливість автоматизації процесу контролю результатів навчання, розробки педагогічних програмних засобів (ППЗ), а також управління навчальним процесом; об'єктивно-орієнтованих програмних систем, в основі яких лежить певна модель об'єктивного "світу користувача" (наприклад, система підготовки текстів, база даних, електронні таблиці, різні графічні та музичні редактори); засобів навчання, що функціонують на базі НІТ, застосування котрих забезпечує наочність,

її практичну спрямованість; систем штучного інтелекту, що використовуються з певною навчальною метою (наприклад, бази даних, експертні навчальні системи); наочно-орієнтованих середовищ навчального і розвивального призначення, можливими варіантами реалізації яких можуть бути програми на базі технології мультимедіа.

Найефективніше впливає на людину та інформація, яка діє на кілька органів чуття, і запам'ятовується вона тим краще й міцніше, чим більше каналів сприймання було активовано. Звідси й та роль, яка відводиться мультимедійним засобам навчання, що виникли з появою потужних багатofункціональних комп'ютерів, якісних навчальних програм, розвинених комп'ютерних систем навчання. Ще Я. А. Коменський у своїй праці "Велика дидактика" писав: "... Усе, що тільки можна, давати для сприймання чуттям, а саме: видиме — для сприймання зором, чутне — слухом, запахи — нюхом, доступне дотикові — через дотик. Якщо будь-які предмети відразу можна сприйняти кількома чуттями, нехай вони відразу сприймаються кількома чуттями..." [1].

Мультимедійні програми як своєрідний засіб навчання можуть забезпечити принципово нову якість: обмін інформацією між студентом і технічною системою відбувається у діалоговій формі, за нерегламентованим сценарієм, який щоразу будується студентом по-новому й на його розсуд, а сама комп'ютерна технологія навчання органічно вписується

в класичну систему, розвиває і раціоналізує її, забезпечуючи нові можливості щодо організації паралельного навчання і контролю знань, надає реальну можливість практичного впровадження індивідуалізованого навчання. З іншого боку, допомагає організації навчального процесу викладачеві.

Аналіз навчальної літератури та досвід функціонування спеціалізованої аудиторії мультимедійних технологій в Телеуніверситеті МАУП дозволив визначити можливості мультимедійних засобів навчання, які можна стисло представити наступним чином:

- урізноманітнення форм подання інформації і типів навчальних завдань;
- створення навчальних середовищ, які забезпечують “занурення” тих, хто навчається, в уявний світ, у певні соціальні й виробничі ситуації;
- забезпечення миттєвого зворотного зв’язку, широкі можливості діалогізації навчального процесу;
- індивідуалізація процесу навчання, використання основних і допоміжних навчальних впливів, розширення поля самостійності;
- широке застосування ігрових прийомів;
- можливості відтворення фрагмента навчальної діяльності (предметно-змістового, предметно-операційного і рефлексивного);
- активізація навчальної роботи студентів, посилення їх ролі

як суб’єкта навчальної діяльності (можливість обирати послідовність вивчення матеріалу, визначення міри і характеру допомоги тощо);

- посилення мотивації навчання.

Отже, мультимедіа, маючи особливий вплив на сфери навчання і виховання, дає змогу інтенсифікувати процес навчання, надати йому динамізму, гнучкості, посилити його прикладну спрямованість, а тому актуальним є питання відбору інформації, правильного та своєчасного її подання.

Досвід застосування мультимедіа в МАУП переконує також у необхідності створення власних спеціальних пакетів програм для використання в навчальному процесі. Уже кілька років викладачі МАУП представляють розробки комп’ютерного навчально-методичного забезпечення курсів: від посібників (схем, алгоритмів, формул, таблиць тощо) для демонстрації під час лекцій, тестових програм для контролю знань до електронних презентацій, вебсторінок та навчальних фільмів. Ми переконалися в тому, що існує кілька важливих проблем, перш за все, вони стосуються не лише забезпечення факультету комп’ютерами, а й володіння навичками використання НІТ викладачами, й студентами. В МАУП створено лабораторію мультимедійних технологій, організовуються семінари для викладачів, є технічні працівники лабораторії, створюються електронні посібники для різноманітних курсів. Комп’ютерний клас факультету забезпечується підключенням

до мережі Інтернет. Саме в розробці комп'ютерних технологій забезпечення самостійної роботи студентів, дистанційної системи навчання ми вбачаємо подальші перспективи роботи.

Література _____

1. *Коменський Я. А.* Велика дидактика // Вибрані педагогічні твори. — К., 1940. — Т. 1. — С. 159.
2. *Основи* нових інформаційних технологій навчання: посіб. для вчителів/Авторська колегія за ред. Ю. І. Машбиця. — К.: ІЗМН, 1997. — 217 с.
3. *Ротаєнко П.* та ін. Мультимедійні засоби навчання // Інформатика. — 2003. — № 6. — С. 11–15.
4. *Уваров А. Ю.* Компьютерная коммуникация в современном образовании // Информатика и образование. — 1998. — № 4. — С. 65–77.